Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
NIILA JÄÄSKINENA
přednesené dne 17. července 2014 [1]

**Věc C-354/13**

**FOA, jednající jménem Karstena Kaltofta**
**proti**
**Kommunernes Landsforening (KL), jednající jménem obce Billund**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Retten i Kolding (Dánsko)]

„Rovné zacházení v zaměstnání a povolání — Diskriminace na základě zdravotního postižení — Otázka, zda je součástí unijního práva upravujícího základní práva osob obecný zákaz diskriminace na trhu práce zahrnující diskriminaci z důvodu obezity — Rozsah působnosti Listiny základních práv Evropské unie — Otázka, zda obezita může představovat ‚zdravotní postižení' podle článku 1 směrnice 2000/78"

## I – Úvod

1. Obezita představuje v moderní společnosti stále naléhavější problém [2]. Na základě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce má Soudní dvůr v projednávané věci poprvé určit, zda se nějaká ustanovení unijního práva vztahují na diskriminaci na základě obezity.

2. Žalobce v původním řízení K. Kaltoft tvrdí, že jeho pracovní poměr u obce Billund, kterou byl zaměstnáván jako pečovatel o děti, byl ukončen z důvodu jeho obezity a že se jedná o diskriminaci na základě zdravotního postižení. Karsten Kaltoft dále tvrdí, že nikdy během svého zaměstnání u obce Billund nevážil méně než 160 kg. Výšku má 1,72 m. Je nesporné, že během celého období 15 let, kdy byl obcí Billund zaměstnán jako pečovatel o děti, byl K. Kaltoft obézní ve smyslu definice WHO (Světové zdravotnické organizace) [3].

3. Karsten Kaltoft přitom uplatňuje dva základní argumenty. Zaprvé tvrdí, že se na obezitu vztahuje obecný zákaz diskriminace stanovený unijním právem, který zahrnuje všechny formy diskriminace na trhu práce, a že obec Billund jeho propuštěním tento zákaz porušila. Zadruhé poukazuje na to, že obezita je formou „zdravotního postižení" a diskriminace na základě obezity je tedy zakázána články 1 a 2 směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání [4].

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Pokud jde o přehled dotyčných problémů v Evropě, viz například Bílou knihu Komise s názvem Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou, COM (2007) 279 final.

3 — Obezita není jednoznačný jev, nýbrž se pohybuje od prosté značné nadváhy po morbidní obezitu. Rozbor tohoto jevu, včetně klasifikace obezity podle WHO, je uveden v části III C. 3. tohoto stanoviska.

4 — Úř. věst. L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79. Viz zejména rozsudky ze dne 11. července 2006, Chacón Navas, C-13/05, EU:C:2006:456; ze dne 17. července 2008 Coleman, C-303/06, EU:C:2008:415; ze dne 6. prosince 2012, Odar, C-152/11, EU:C:2012:772; ze dne 11. dubna 2013, HK Danmark, C-335/11 a C-337/11, EU:C:2013:222; ze dne 4. července 2013, Komise v. Itálie, C-312/11, EU:C:2013:446; ze dne 18. března 2014, Z, C-363/12, EU:C:2014:159, a ze dne 22. května 2014, Glatzel, C-356/12, EU:C:2014:350.

## II – **Právní rámec, skutkový stav, předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem**

### A – *Použitelná ustanovení.*

#### 1. Unijní právo

4. Účelem směrnice 2000/78 je podle jejího článku 1 „stanovit obecný rámec pro boj s diskriminací na základě náboženského vyznání či víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace v zaměstnání a povolání, s cílem zavést v členských státech zásadu rovného zacházení“, a článek 2 potvrzuje, že se uvedená směrnice vztahuje na přímou i nepřímou diskriminaci, přičemž pouze pro nepřímou diskriminaci platí výjimka objektivního odůvodnění.

5. Rozsah působnosti směrnice 2000/78 je stanoven v článku 3. Článek 3 odst. 1 písm. c) stanoví, že v rámci pravomocí svěřených Společenství se směrnice 2000/78 vztahuje na všechny osoby ve veřejném i soukromém sektoru, včetně veřejných subjektů, pokud jde o podmínky zaměstnání a pracovní podmínky, včetně podmínek propouštění a odměňování.

#### 2. Dánská právní úprava

6. V žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je jako relevantní předpis dánského práva uveden Lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv. (Forskelsbehandlingsloven) lovbekendtgørelse nr. 1349 af 16. december 2008 (zákon o zákazu diskriminace na trhu práce atd., konsolidované znění č. 1349 ze dne 16. prosince 2008), a sice jeho § 1, § 2 odst. 1, § 2a a § 7a. Směrnice 2000/78 byla provedena změnou Forskelsbehandlingsloven.

7. Podle uvedeného zákona se diskriminací rozumí jakákoli přímá či nepřímá diskriminace, mimo jiné na základě zdravotního postižení. Taková diskriminace ze strany zaměstnavatelů je mimo jiné vyloučena, pokud jde o propuštění ze zaměstnání.

### B – *Skutkový stav a předběžné otázky*

8. Žalobce, K. Kaltoft, který je zastoupen svou odborovou organizací FOA Fag og Arbejde (dále jen „FOA“), byl od roku 1996 zaměstnán obcí Billund, která je součástí dánské veřejné správy, jako pečovatel o děti. Zaměstnání pečovatelů o děti spočívá v péči o děti třetích osob u nich doma. Obec Billund K. Kaltofta finančně podporovala v rámci své zdravotní politiky z důvodu jeho obezity, a to od ledna 2008 do ledna 2009, aby mohl navštěvovat posilovnu a sportovat.

9. Dopisem ze dne 22. listopadu 2010 byla K. Kaltoft propuštěn. Jeho propuštění následovalo po skončení oficiálního konzultačního postupu, který je nutné provést v případě propuštění zaměstnanců veřejné správy. Při jednom setkání v rámci tohoto postupu byla projednávána obezita K. Kaltofta. Účastníci původního řízení však vedou spor o to, proč byla obezita předmětem jednání na tomto setkání, a nejsou rovněž jednotní v otázce, zda bylo na tomto setkání objasněno, že jeho obezita se stala základem pro rozhodnutí o propuštění. Odůvodnění uvedené v písemné výpovědi bylo toho znění, že rozhodnutí o propuštění bylo přijato „po provedení konkrétního přezkumu na základě klesajícího počtu dětí“. Obezita nebyla ve výpovědi zmíněna, stejně jako zde nebylo uvedeno žádné konkrétní odůvodnění skutečnosti, že z několika pečovatelů o děti zaměstnávaných obcí Billund byl propuštěn právě K. Kaltoft.

10. Karsten Kaltoft tvrdí, že byl vystaven protiprávní diskriminaci z důvodu své obezity a že obec Billund je mu povinna zaplatit z důvodu jí uplatňované diskriminace odškodnění za diskriminaci, jíž byl vystaven. Tento svůj nárok uplatnil žalobou u Retten i Kolding.

11. Dne 25. června 2013 se Retten i Kolding rozhodl předložit následující předběžné otázky.

„1) Je diskriminace na základě obezity na trhu práce obecně nebo zvláště ze strany zaměstnavatele v oblasti veřejné správy v rozporu s unijním právem, jak je například vyjádřeno v článku 6 SEU, který se týká základních práv?

2) Lze případný zákaz diskriminace na základě obezity v unijním právu přímo uplatnit na vztah mezi dánským státním příslušníkem a jeho zaměstnavatelem, kterým je orgán veřejné moci?

3) Pokud má Soudní dvůr za to, že unijní právo zakazuje diskriminaci na trhu práce na základě obezity obecně nebo zvláště ze strany zaměstnavatele v oblasti veřejné správy, je nutné přezkum, zda došlo k porušení zákazu diskriminace na základě obezity, provést popřípadě podle rozděleného důkazního břemene tak, aby v případě, kdy určité skutečnosti nasvědčují diskriminaci, musí pro účinné provedení zákazu přejít v takových případech důkazní břemeno na žalovaného zaměstnavatele (viz bod 18 odůvodnění směrnice Rady 97/80/ES ze dne 15. prosince 1997 o důkazním břemenu v případech diskriminace na základě pohlaví)?

4) Lze obezitu považovat za zdravotní postižení, na které se vztahuje ochrana podle směrnice Rady 2000/78/ES [...], a která kritéria jsou popřípadě rozhodující pro to, aby se na obezitu osoby konkrétně vztahovala ochrana této osoby prostřednictvím zákazu diskriminace na základě zdravotního postižení, obsaženého v této směrnici?“

12. Písemné vyjádření předložily FOA, jednající jménem K. Kaltofta, obec Billund, zastoupená Kommunernes Landsforening (sdružením dánských obcí), dánská vláda a Komise. Všechny uvedené zúčastněné strany byly zastoupeny na jednání, které se konalo dne 12. června 2014.

## III – **Analýza**

### A – *Úvodní poznámky*

13. Nejprve je třeba si uvědomit rozsah předběžných otázek. První otázka a dvě následující otázky se týkají problému, zda lze obezitu považovat za *samostatný* důvod diskriminace, jenž je podle tvrzení K. Kaltofta protiprávní s ohledem na obecnou zásadu unijního práva zakazující všechny formy diskriminace na trhu práce.

14. Svou čtvrtou otázkou se pak předkládající soud v zásadě táže, zda lze obezitu vždy nebo v některých případech *podřadit* pojmu „*zdravotní postižení*“ ve smyslu směrnice 2000/78.

15. V případě záporné odpovědi na první předběžnou otázku nebude nutné odpovídat na druhou a třetí otázku ve znění formulovaném vnitrostátním soudem, neboť obě tyto otázky se také týkají tvrzeného obecného zákazu stanoveného unijním právem, který zahrnuje všechny formy diskriminace na trhu práce. V následujícím textu docházím k závěru, že unijní právo nestanoví žádnou obecnou zásadu zakazující diskriminaci na trhu práce, jejíž součástí by byla diskriminace na základě obezity jako samostatný důvod protiprávní diskriminace. Mám však za to, že v případě určité míry závažnosti může obezita představovat zdravotní postižení ve smyslu směrnice 2000/78.

### B – *Stanoví unijní právo obecný zákaz všech forem diskriminace, včetně obezity? (první otázka)*

16. Problematiky zdravotního postižení se týkají čtyři ustanovení Smluv. Jedná se o článek 10 SFEU, který stanoví, že „[p]ři vymezování a provádění svých politik a činností se Unie zaměřuje na boj proti jakékoliv diskriminaci na základě [...] zdravotního postižení [...]“, článek 19 SFEU, který stanoví právní základ pro vhodná opatření Evropské unie k boji proti diskriminaci na základě zdravotního postižení,

článek 21 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), podle něhož se zakazuje „jakákoli diskriminace založená zejména na [...] zdravotním postižení“, a konečně článek 26 Listiny, který stanoví, že „Unie uznává a respektuje právo osob se zdravotním postižením na opatření, jejichž cílem je zajistit jejich nezávislost, sociální a profesní začlenění a jejich účast na životě společnosti“.

17. Žádné z výše uvedených ustanovení ani žádná jiná norma unijního práva naproti tomu nezmiňují obezitu jako nepřípustný důvod diskriminace. Článek 21 Listiny je však otevřený, neboť zakazuje „diskriminac[i] založen[ou] zejména na [...].“ Na základě samotného znění uvedeného ustanovení by tedy bylo možné argumentovat, že v unijním právu existuje obecná zásada zákazu diskriminace, která zahrnuje i důvody, jež nejsou výslovně zmíněny v článku 21 Listiny. Příklady takových nepřípustných důvodů diskriminace mohou být fyzické aspekty, jako je vzhled či velikost, psychologické charakteristiky, jako je temperament či povaha, nebo společenské faktory, jako je třída či postavení.

18. Existuje-li obecný zákaz diskriminace na trhu práce stanovený unijním právem, musí vycházet z i) ustanovení Listiny o zákazu diskriminace (článek 21)[5], nebo ii) obecných zásad unijního práva vyplývajících z ústavních tradic společných členským státům nebo zásad zaručených Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP). Na podporu posledně jmenované varianty se K. Kaltoft dovolává článku 14 EÚLP, Protokolu č. 12 k EÚLP a otevřených ustanovení o zákazu diskriminace v estonské, nizozemské, polské, finské a švédské ústavě.

19. Je však třeba mít na paměti, že podle rozhodnutí Soudního dvora se nelze čl. 6 odst. 1 SFEU dovolávat ve snaze *jakkoli* „[rozšiřovat] pravomoci Unie vymezené ve Smlouvách“[6], a čl. 51 odst. 2 Listiny je vykládán obdobně[7]. Uvedená ustanovení stanoví vnější hranici unijního práva v oblasti základních práv, jež je relevantní v projednávané věci.

20. Podle čl. 51 odst. 1 Listiny zavazuje Listina členské státy, jen pokud „uplatňují“ unijní právo. Podle dosavadní judikatury Soudního dvora není skutečnost, že k diskriminaci dochází v takové oblasti, jako je trh práce, dostatečným důvodem k závěru, že členský stát, a v tomto případě Dánsko, „uplatňuje“ unijní právo[8]. Kromě toho nebude taková souvislost dostatečná, pokud se předmět původního řízení netýká výkladu ani použití jiného pravidla unijního práva, než jsou pravidla uvedená v Listině[9].

21. Naopak závěr, že se na určitou situaci vztahuje unijní právo upravující základní práva osob, jak se odráží v Listině, je podmíněna existencí určitého stupně souvislosti s výše uvedeným unijním právem, která jde nad rámec příbuznosti dotyčných oblastí nebo nepřímého dopadu jedné oblasti na druhou[10].

22. Potřebná souvislost bude dána, bude-li existovat konkrétní a identifikovatelné ustanovení práva členského státu, a v tomto případě dánského práva, které spadá do (hmotněprávního) rozsahu působnosti stejně konkrétního a identifikovatelného ustanovení unijního práva, ať už se nachází v legislativním aktu Unie nebo v samotných Smlouvách[11]. Ze spisu však taková dvojí identifikace nevyplývá. Žalobce v původním řízení se namísto toho dovolává obecné zásady unijního práva zakazující veškerou diskriminaci na trhu práce.

5 — Připomínám, že Soudní dvůr nedávno rozhodl, že článek 26 Listiny o integraci osob se zdravotním postižením „nemůže sám o sobě přiznat jednotlivcům subjektivní právo uplatnitelné jako takové“. Rozsudek Glatzel, EU:C:2014:350, bod 78.

6 — Rozsudek ze dne 26. února 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, bod 23 (kurziva provedena autorem tohoto stanoviska).

7 — Tamtéž. Viz rovněž rozsudek ze dne 27. listopadu 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, bod 179.

8 — Viz zejména vodítko poskytnuté ve výše uvedeném rozsudku Åkerberg Fransson, EU:C:2013:105.

9 — Rozsudek ze dne 27. března 2014, Torralbo Marcos, C-265/13, EU:C:2014:187, bod 33.

10 — Rozsudek ze dne 6. března 2014, Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, bod 24.

11 — Viz například analýzu Soudního dvora v bodech 24 až 28 rozsudku Åkerberg Fransson, EU:C:2013:105. Viz rovněž rozsudek ze dne 26. září 2013, Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, kde Soudní dvůr v bodě 44 uvedl, že taková situace je „specificky upravena“ v (dané) směrnici. Pokud jde o příklady věcí, v nichž nebyla zjištěna souvislost s unijním právem, pokud jde o splnění požadavku na dvojí identifikaci, viz rozsudek ze dne 7. června 2012, Vinkov, C-27/11, EU:C:2012:326, a usnesení ze dne 7. února 2013, Pedone, C-498/12, EU:C:2013:76; ze dne 7. února 2013, Gentile, C-499/12, EU:C:2013:77, a ze dne 28. listopadu 2013, Sociedade Agrícola e Imobiliária da Quinta de S. Paio, C-258/13, EU:C:2013:810.

23. Mám navíc za to, že články 10 SFEU a 19 SFEU nepostačují k závěru, že členský stát uplatňuje unijní právo ve smyslu článku 51 Listiny. Jak konstatoval generální advokát Wahl ve věci Z [12], článek 10 SFEU obsahuje obecné ustanovení, které formuluje určitý politický cíl, k němuž se Evropská unie zavázala. Doplňuji, že článek 19 SFEU vytváří pouze právní základ pro protidiskriminační opatření přijímaná Evropskou unií v rámci její pravomoci a nelze jej použít pro důvody diskriminace, které v něm nejsou uvedeny [13]. Soudní dvůr nedávno potvrdil, že pouhá okolnost, že vnitrostátní předpis může mít nepřímý vliv na fungování společné organizace zemědělských trhů, nemůže představovat dostatečnou souvislost mezi takovým předpisem a unijním právem, aby bylo možné konstatovat existenci „uplatňování" unijního práva podle čl. 51 odst. 1 Listiny [14]. Obdobně ze skutečnosti, že rozhodnutí přijaté veřejným orgánem členského státu, a v projednávané věci rozhodnutí o propuštění K. Kaltofta, může ovlivnit antidiskriminační politiku Evropské unie, nevyplývá existence souvislosti vyžadovaná článkem 51 odst. 1 Listiny.

24. Podle vysvětlení k Listině její čl. 21 odst. 1 „nemění rozsah pravomocí udělených článkem 19 ani jeho výklad" [15]. Veškeré legislativní akty Evropské unie, které zakazují diskriminační jednání, se navíc týkají konkrétních důvodů diskriminace v rámci konkrétních oblastí a nezakazují obecně jakékoli diskriminační zacházení. V tomto ohledu mám kromě směrnice 2000/78, která stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, když odkazuje na náboženské vyznání či víru, zdravotní postižení, věk a sexuální orientaci, na mysli i taková opatření, jako je směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ [16], a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání [17]. Uvedené předpisy nezakazují diskriminaci obecně, nýbrž z důvodů v nich uvedených.

25. Opačný závěr v tom smyslu, že obecná souvislost mezi právní úpravou trhů práce v členském státu a v Evropské unii postačuje k tomu, aby se uplatnila ochrana základních práv stanovená Evropskou unií na vnitrostátní úrovni, by porušoval zavedenou vnější hranici unijního práva upravujícího základní práva osob. Soudní dvůr totiž konstatoval, že ačkoli mezi základní práva Evropské unie patří obecná zásada zákazu diskriminace a tato zásada zavazuje členské státy, pokud vnitrostátní situace dotčená v dané věci spadá do působnosti unijního práva, „[z] toho nicméně nevyplývá, že by rozsah působnosti směrnice 2000/78 musel být rozšířen *per analogiam* na případy mimo diskriminaci na základě důvodů taxativně stanovených v článku 1 této směrnice" [18].

26. Nesouhlasím konečně s argumentací K. Kaltofta v tom smyslu, že se mohl jakkoli dovolávat obecné zásady unijního práva zakazující diskriminaci na základě věku, která se nyní promítá do čl. 21 odst. 1 Listiny a která za určitých okolností může mít přímý horizontální účinek mezi dvěma soukromými subjekty [19]. Nic v relevantní judikatuře týkající se diskriminace na základě věku nenaznačuje existenci obecné právní zásady zakazující obecně diskriminaci na trhu práce. Ani z ústavněprávní úpravy, jež je společná několika členským státům, ani z Protokolu č. 12 k EÚLP (který vstoupil v platnost dne

12 — Stanovisko generálního advokáta Wahla ve věci Z, C-363/12, EU:C:2013:604, bod 112.

13 — V tomto smyslu rozsudek Chacón Navas, EU:C:2006:456, bod 55.

14 — Rozsudek Siragusa, EU:C:2014:126, bod 29, kde jsou citovány rozsudky ze dne 18. prosince 1997, Annibaldi, C-309/96, EU:C:1997:631, bod 22, a ze dne 29. května 1997, Kremzow, C-299/95, EU:C:1997:254, bod 16.

15 — Úř. věst. C 303, s. 17, na s. 24, vysvětlení týkající se článku 21.

16 — Úř. věst. L 180, s. 22; Zvl. vyd. 20/01, s. 23.

17 — Úř. věst. L 204, s. 23.

18 — Rozsudek Chacón Navas, EU:C:2006:456, bod 56. Viz rovněž například rozsudek ze dne 19. září 2013, Betriu Montull, C-5/12, EU:C:2013:571, kde v bodě 73 Soudní dvůr uvedl, že v rozhodné době z hlediska skutečností sporu v původním řízení Smlouva o ES ani žádná unijní směrnice nebo jiné ustanovení unijního práva nezakazovaly diskriminaci pro adoptivní otce a biologické otce, pokud jde o mateřskou dovolenou. V bodě 72 Soudní dvůr konstatoval, že dotčená situace nespadá do působnosti unijního práva.

19 — Rozsudky ze dne 22. listopadu 2005, Mangold, C-144/04, EU:C:2005:709, a ze dne 19. ledna 2010, Kücükdeveci, C-555/07, EU:C:2010:21.

1. dubna 2005), nevyplývá obecná právní zásada zavazující členské státy bojovat proti diskriminaci z důvodů, které na rozdíl od věku nejsou uvedeny ve Smlouvách či v unijním právu. Článek 14 EÚLP navíc nemůže rozšiřovat pravomoci Evropské unie, pokud jde o zásadu zákazu diskriminace stanovenou článkem 21 Listiny.

27. Z uvedených důvodů mám za to, že by Soudní dvůr měl na první otázku odpovědět záporně. Není tedy nutné odpovídat na druhou a třetí otázku, jak jsou formulovány v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce [20].

## C – *Lze obezitu považovat za „zdravotní postižení"? (čtvrtá otázka)*

### 1. Pojem „zdravotní postižení" podle směrnice 2000/78

28. Nejprve konstatuji, že význam pojmu „zdravotní postižení" podle směrnice 2000/78 byl předmětem důkladného rozboru v judikatuře Soudního dvora. Hlavní znaky uvedeného pojmu jsou následující.

29. Směrnice 2000/78 pojem „zdravotní postižení" nevymezuje ani neodkazuje na vymezení v právních předpisech členských států [21]. V judikatuře Soudního dvora tak vznikl autonomní a jednotný výklad pojmu „zdravotní postižení", a to nedávno rovněž s ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením, již Evropská unie schválila rozhodnutím ze dne 26. listopadu 2009 [22]. Úmluva tvoří od data svého vstupu v platnost nedílnou součást právního řádu Evropské unie [23]. Stojí rovněž za zmínku, že směrnice 2000/78 musí být v co největším možném rozsahu vykládána v souladu s uvedenou Úmluvou [24]. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 2000/78 má „naopak za cíl bojovat proti *všem formám diskriminace v* zaměstnání a povolání [25] na základě zdravotního postižení" (kurziva provedena autorem tohoto stanoviska).

30. Pojem „zdravotní postižení" pro účely směrnice 2000/78 je třeba vykládat v tom smyslu, že odkazuje na omezení vyplývající zejména z i) dlouhodobých [26] ii) fyzických, duševních nebo psychických postižení, iii) která v interakci s různými překážkami [27] iv) mohou bránit v) plnému a účinnému zapojení dotčené osoby do profesního života vi) na rovnoprávném základě s ostatními pracovníky [28]. Soudní dvůr dále rozhodl, že výraz „zdravotně postižené osoby" v článku 5 směrnice 2000/78 je nutno vykládat tak, že zahrnuje všechny osoby se zdravotním postižením odpovídajícím uvedenému vymezení [29].

20 — Připomínám však, že otázkou důkazního břemene při použití směrnice 2000/78 se Soudní dvůr široce zabýval v rozsudku Coleman, EU:C:2008:415.

21 — Rozsudek Chacón Navas, EU:C:2006:456, bod 39.

22 — Viz rozhodnutí Rady 2010/48 ES ze dne 26. listopadu 2009 (Úř. věst. 2010, L 23, s. 35). Dále podle přílohy II k rozhodnutí 2010/48/ES představuje směrnice 2000/78 mimo jiné v oblasti zaměstnání jeden z aktů Evropské unie, který odkazuje na otázky upravené Úmluvou OSN. Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 31.

23 — Viz rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 30 a citovaná judikatura; rozsudek Glatzel, EU:C:2014:350, bod 68.

24 — Rozsudky HK Danmark, bod 32, a Z, bod 75. Tento závěr byl nedávno potvrzen ve výše uvedeném rozsudku Glatzel, bod 70, i když Soudní dvůr v bodě 69 posledně jmenovaného rozsudku zopakoval, že ustanovení Úmluvy OSN „nepředstavují z hlediska svého obsahu bezpodmínečná a dostatečně přesná ustanovení umožňující přezkum platnosti aktu unijního práva s ohledem na ustanovení uvedené úmluvy", cituje přitom Rozsudek Z, EU:C:2014:159, body 89 a 90.

25 — Rozsudek Coleman, EU:C:2008:415, bod 38.

26 — To vyplývá z čl. 1 druhého pododstavce Úmluvy OSN. Takové postižení však nemusí být trvalého charakteru. Musí být pouze „dlouhodobé". Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 39.

27 — Podle bodu e) odůvodnění Úmluvy OSN mohou takové bariéry spočívat v postojích nebo v prostředí. Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 37.

28 — Rozsudek Z, EU:C:2014:159, bod 80, a Komise v. Itálie, EU:C:2013:446, bod 56, kde je citován rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, body 38 a 39.

29 — Rozsudek Komise v. Itálie, EU:C:2013:446, bod 57 (kurziva doplněna autorem tohoto stanoviska).

31. Rozsah působnosti směrnice 2000/78 nelze odkazem na obecnou zásadu zákazu diskriminace stanovenou unijním právem rozšířit *per analogiam* na případy mimo diskriminaci na základě důvodů taxativně uvedených v článku 1 uvedené směrnice [30]. Nemoc jako taková tedy není důvodem diskriminace zakázané směrnice 2000/78 [31].

32. Směrnice 2000/78 tedy sice neobsahuje žádnou zmínku, ze které by vyplývalo, že pracovníci jsou chráněni zákazem diskriminace na základě zdravotního postižení, jakmile se u nich projeví jakákoli nemoc [32], z ustálené judikatury vyplývá, že jestliže „léčitelná či neléčitelná nemoc“ způsobuje omezení odpovídající výše uvedenému vymezení, může se na takovou nemoc vztahovat pojem „zdravotní postižení“ ve smyslu směrnice 2000/78 [33], je-li lékařsky diagnostikována [34] a omezení je dlouhodobé [35]. Soudní dvůr rozhodl, že „kdyby bylo připuštěno, aby se směrnice mohla uplatňovat v závislosti na původu zdravotního postižení, odporovalo by to samotnému cíli této směrnice, jímž je zajištění rovného zacházení“ [36].

33. S přihlédnutím k cíli směrnice 2000/78, kterým je především umožnit osobám se zdravotním postižením přístup k zaměstnání nebo jeho výkon, musí být pojem „zdravotní postižení“ chápán tak, že zahrnuje nejen nemožnost výkonu profesní činnosti, ale i omezení jejího výkonu [37]. V bodě e) odůvodnění Úmluvy OSN je konstatováno, že „zdravotní postižení je koncept, který se vyvíjí a který je výsledkem vzájemného působení mezi osobami s postižením a bariérami v postojích a v prostředí, které brání jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními“. V článku 1 druhém pododstavci Úmluvy OSN tedy výraz „v interakci s různými překážkami“ odkazuje na bariéry v postojích a v prostředí.

34. Nemoc nebo anatomická či fyzická vada, jakou je absence orgánu, tedy sama o sobě nepředstavuje zdravotní postižení ve smyslu směrnice 2000/78, nepředstavuje-li zároveň omezení, které může bránit *plnému a účinnému zapojení* dotyčné osoby do profesního života *na rovnoprávném základě* s ostatními pracovníky. Například absence tělesné funkce nebo orgánu, či nemoc vyžadující zvláštní pozornost, soustavné užívání léků a kontrolu, tak může představovat fyzické či psychické břemeno pro dotyčnou osobu, nemusí však nutně znemožňovat plný a účinný výkon pracovních povinností či obecně bránit účasti na profesním životě na rovnoprávném základě [38].

35. Z tohoto důvodu Soudní dvůr ve věci Z rozhodl, že žena, jež nemá dělohu a které zaměstnavatel odmítl přiznat mateřskou dovolené poté, co se stala matkou formou náhradního mateřství, ačkoli takovou mateřskou dovolenou mohly čerpat ženy, jež porodily či si osvojily dítě, nemá zdravotní postižení ve smyslu směrnice 2000/78. Soudní dvůr uvedl, že „z předkládacího rozhodnutí nevyplývá, že by onemocnění, jímž paní Z trpí, vedlo k tomu, že by nemohla pracovat nebo že by jí bránilo ve výkonu profesní činnosti“ [39].

30 — Rozsudek Chacón Navas, EU:C:2006:456, bod 56.

31 — Rozsudek Chacón Navas, EU:C:2006:456, bod 57.

32 — Rozsudek Chacón Navas, EU:C:2006:456, bod 46. Pokud jde o rozbor vztahu mezi nemocí a „zdravotním postižením“, viz stanovisko generálního advokáta Geelhoeda ve věci Chacón Navas, C-13/05, EU:C:2006:184, body 77 až 80, a stanovisko generální advokátky Kokott ve věci HK Danmark, EU:C:2012:775, body 30 až 38 a 46.

33 — Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 41.

34 — Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 47. Viz rovněž stanovisko generální advokátky Kokott v uvedené věci, bod 28.

35 — Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 41.

36 — Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 40. Viz rovněž stanovisko generální advokátky Kokott v uvedené věci, bod 32.

37 — Rozsudek Z, EU:C:2014:159, bod 77, s odkazem na rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 44.

38 — Viz v této souvislosti rozsudek Z, EU:C:2014:159, body 79 a 80. Generální advokát Geelhoed konstatoval v bodě 62 svého stanoviska ve výše uvedené věci Chacón Navas, že „[d]okud není prokázáno dědičné postižení, nebude dotčená osoba čelit diskriminaci. To se může rázem změnit, je-li známé, protože zaměstnavatelé či pojistitelé nehodlají nést zvýšená rizika zaměstnání či pojištění dotčené osoby.“

39 — Rozsudek Z, EU:C:2014:159, bod 81. Viz rovněž bod 80.

36. Soudní dvůr již dříve uvedl, v mírném rozporu se zněním bodu 81 rozsudku ve věci Z, že i těm, kteří pečují o osoby se zdravotním postižením, přísluší ochrana vyplývající ze směrnice 2000/78. V rozsudku Coleman tak nebyla zjištěna žádná souvislost mezi dotčeným zdravotním postižením a konkrétní prací (a taková souvislost neexistovala ani ve věci HK Danmark). V rozsudku Coleman se Soudní dvůr zabýval otázkou, zda se směrnice 2000/78 vztahuje na situaci, kdy zaměstnankyně, jež sama nebyla zdravotně postižena, byla vystavena diskriminaci z důvodu péče o postižené dítě.

37. Soudní dvůr v rozsudku Coleman určil, že zásada rovného zacházení se v oblasti zdravotního postižení použije nikoli na určenou kategorii osob, ale v závislosti na důvodech uvedených v článku 1 směrnice. Z výše uvedeného tedy nevyplývá, že by zásada rovného zacházení, kterou má zaručit, byla omezena pouze na osoby, které jsou samy zdravotně postiženy ve smyslu směrnice. Směrnice 2000/78 má naopak za cíl vytvořit stejné výchozí podmínky ve Společenství, pokud jde o rovnost v zaměstnání a povolání [40].

38. Postačuje tedy, pokud dlouhodobý stav *obecně* brání plnému a účinnému zapojení do profesního života na rovnoprávném základě s osobami, které tímto stavem netrpí. Použití směrnice 2000/78 tedy není podmíněno existencí jakékoli souvislosti mezi dotčenou prací a zdravotním postižením.

39. Například zaměstnankyni cestovní kanceláře upoutané na invalidní vozík, která byla novým vlastníkem cestovní kanceláře propuštěna z důvodu, že považuje takové zdravotní postižení za neslučitelné s novou tváří kanceláře, tak nebude upřena možnost dovolávat se článků 1 a 2 směrnice 2000/78 jen proto, že všichni její kolegové rovněž vykonávají své pracovní úkoly vsedě a dotčená práce tedy není jejím stavem ovlivněna. Tato skutečnost má význam s ohledem na argumentaci dánské obce Billund a Komise, které poukazují na úspěšný výkon pracovní činnosti K. Kaltofta jako pečovatele o děti po dobu patnácti let. Těmito argumenty se budu zabývat níže v části III C 2. tohoto stanoviska.

40. Svou analýzu klíčových právních ustanovení uzavřu konstatováním, že směrnice 2000/78 podle bodu 17 odůvodnění nevyžaduje, aby osoba, která není schopna výkonu podstatných funkcí daného pracovního místa, zůstala zaměstnána, avšak není tím dotčena povinnost stanovená v článku 5 směrnice 2000/78 poskytovat zdravotně postiženým osobám přiměřené uspořádání za účelem zaručení dodržování zásady rovného zacházení ve vztahu ke zdravotně postiženým osobám. To znamená, že pokud to konkrétní případ vyžaduje, musí zaměstnavatel přijmout vhodná opatření, která dané zdravotně postižené osobě umožní přístup k zaměstnání, jeho výkon nebo postup v zaměstnání, pokud tato opatření pro zaměstnavatele neznamenají neúměrné břemeno [41].

41. Jak je zřejmé z výše uvedeného, zásady stanovené Soudním dvorem s cílem určit význam pojmu „zdravotní postižení“ odrážejí široký pohled na druhy podmínek spadajících do jeho rozsahu. Mám za to, že judikatura, stejně jako relevantní právní předpisy Evropské unie, tedy vycházejí, podobně jako Úmluva OSN, ze společenského, a nikoli (čistě) lékařského modelu zdravotního postižení [42].

## 2. Schopnost pracovat nevylučuje existenci zdravotního postižení

42. Jak již bylo uvedeno, Soudní dvůr ve své judikatuře odkazuje na nemožnost výkonu práce nebo na omezení výkonu profesní činnosti [43]. Tato skutečnost odráží rozdíl mezi absolutní a relativní neschopností vykonávat určitou práci a plného a účinného zapojení do profesního života obecně.

40 — Rozsudek Coleman, EU:C:2008:415, body 38 a 47.

41 — Rozsudek Chacón Navas, EU:C:2006:456, body 49 a 50.

42 — K tomuto rozlišení viz stanovisko generálního advokáta Wahla ve věci Z, EU:C:2013:604, body 83 až 85.

43 — Rozsudek Z, EU:C:2014:159, bod 81.

43. Jedná se o rozdíl podstatný, neboť dánská obec Billund a Komise nesouhlasí s tvrzením, že by obezita K. Kaltofta bránila plnému a účinnému zapojení dotčené osoby do profesního života na rovnoprávném základě s ostatními pracovníky, neboť žalobce v původním řízení pracoval pro obec po dobu 15 let jako pečovatel o děti a účastnil se profesního života na rovnoprávném základě s ostatními pečovateli o děti zaměstnávanými touto obcí. Jinými slovy, obezita K. Kaltofta nemusela nutně narušovat *jeho* práci jako pečovatele o děti.

44. Je pravda, že pokud jde o nemožnost či překážky výkonu určité práce, závisí použitelnost pojmu „zdravotní postižení" na konkrétních okolnostech dotčené práce, a nikoli na samotné abstraktní kvalifikaci stupně postižení pro účely zdravotního či sociálního pojištění. Jak nedávno uvedl generální advokát Bot, rozhodující jsou „překážky", s nimiž se dotčená osoba střetává ve svém kontaktu s dotyčným prostředím [44]. Může však existovat dlouhodobé fyzické, duševní nebo psychické postižení, které sice neznemožňuje výkon určité práce, ale výkon takové práce nebo zapojení do profesního života znesnadňuje či jej činí náročnějším. Typickými příklady jsou postižení vážně ovlivňující mobilitu nebo podstatně narušující smysly, jako jsou zrak či sluch.

45. Abychom se tedy vrátili k výše uvedenému příkladu zaměstnankyně cestovní kanceláře upoutané na invalidní vozík: práce na invalidním vozíku je překážkou plného a účinného zapojení do profesního života na rovnoprávném základě s osobami, které takové postižení nemají, a to s ohledem na fyzické obtíže, jež nevyhnutelně nastanou při plnění pracovních úkolů, i když jím není ovlivněna schopnost dotčené osoby provádět danou konkrétní práci.

46. Z ustálené judikatury vyplývá, že cílem směrnice 2000/78 je především umožnit osobám se zdravotním postižením přístup k zaměstnání a jeho výkon. Pojem „zdravotní postižení" musí tedy být chápán tak, že zahrnuje nejen nemožnost výkonu profesní činnosti, ale i omezení jejího výkonu [45]. Výše uvedený argument dánské obce Billund a Komise by navíc vedl k absurdnímu důsledku, kdy by z oblasti působnosti směrnice 2000/78 byly vyloučeny osoby, které buď měly zdravotní postižení, už když získaly určitou práci, nebo jim takové postižení vzniklo během doby trvání pracovního poměru, ale přesto byly schopny i nadále pracovat.

47. Jak tedy uvádím výše, postačuje, pokud dlouhodobý stav *obecně* omezuje plné a účinné zapojení do profesního života na rovnoprávném základě s osobami, které tímto stavem netrpí. Z rozsudku Coleman navíc vyplývá, že relevantní zdravotní postižení nemusí ani mít osoba, která je vystavena diskriminaci, ale osoba, o niž zaměstnanec pečuje a která se chce opírat o směrnici 2000/78. Není tedy nutné, aby pro K. Kaltofta bylo nemožné pracovat pro obec Billund jako pečovatel o děti, aby se mohl dovolávat ochrany před diskriminací na základě zdravotního postižení vyplývající ze směrnice 2000/78. Relevantní judikatura pouze vyžaduje, aby splňoval definici uvedenou v bodě 30 tohoto stanoviska.

48. Pro úplnost se zmíním i o otázce vznesené na jednání, zda se směrnice 2000/78 vztahuje také na nesprávně předpokládané zdravotní postižení a z toho vyplývající diskriminaci. Jinými slovy, dochází k zakázané diskriminaci na základě zdravotního postižení, má-li zaměstnavatel neodůvodněně za to, že zaměstnanec má zdravotní postižení, které omezuje jeho schopnost plnit odpovídajícím způsobem pracovní úkoly, a je s ním z tohoto důvodu zacházeno protiprávním způsobem [46]?

44 — Stanovisko generálního advokáta Bota ze dne 18. července 2013 ve věci Glatzel, EU:C:2013:505, bod 36. Obdobně viz bod 27 stanoviska generální advokátky Kokott ve věci HK Danmark, EU:C:2012:775, stanovisko generálního advokáta Wahla ve věci Z, EU:C:2013:604, bod 84, a stanovisko generálního advokáta Geelhoeda ve věci Chacón Navas, EU:C:2006:184, bod 58, v němž uvedl, že „nelze vyloučit, že určitá fyzická nebo psychická postižení mají za daného sociálního kontextu povahu ‚zdravotního postižení', ale za jiného sociálního kontextu nikoliv".

45 — Rozsudek Z, C:2014:159, bod 77, s odkazem na rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 44.

46 — Viz bod 4.5 Zprávy Komise Evropskému parlamentu a Radě – Společná zpráva o uplatňování směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ („směrnice o rasové rovnosti"), a směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání („směrnice o rovnosti v zaměstnání"), COM (2014) 2 final.

49. Mám za to, že v rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v projednávané věci není nezbytné se touto složitou právní otázkou zabývat. Není totiž sporné, že K. Kaltoft je obézní. Určí-li vnitrostátní soud, že tento jeho stav představuje zdravotní postižení, a že z důvodu tohoto postižení byl K. Kaltoft propuštěn, bude jakýkoli rozdíl v zacházení vycházet ze skutečného, a nikoli jen domnělého postižení.

3. Představuje obezita zdravotní postižení?

50. Obezita je zpravidla měřena na základě indexu tělesné hmotnosti (Body Mass Index; dále jen „BMI“), který je podílem hmotnosti daného člověka a druhé mocniny jeho výšky v metrech ($kg/m^2$). WHO dělí obezitu na základě BMI do tří tříd. Osoby s hodnotou BMI od 30,00 do 34,99 jsou řazeny do třídy I, osoby s hodnotou BMI od 35,00 do 39,99 do třídy II a osoby s hodnotou BMI 40,00 a vyšší do třídy III [47], která je někdy označována jako těžká, extrémní či morbidní obezita.

51. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a z písemného vyjádření K. Kaltofta vyplývá, že K. Kaltoft byl obézní po celou dobu svého zaměstnání u obce Billund. V roce 2007 činila hodnota jeho BMI 54, což představuje extrémní obezitu. Ve svém písemném vyjádření dále K. Kaltoft vysvětluje, že během doby trvání jeho pracovního poměru mu bylo doporučeno operativní zmenšení žaludku. Operaci však nebylo možno dokončit, protože během ní došlo k akutnímu zhoršení jeho zdravotního stavu. Mám za to, že vnitrostátní soud musí k této skutečnosti přihlížet při rozhodování, zda byla nemoc K. Kaltofta lékařsky diagnostikována dle kritéria uvedeného Soudním dvorem v rozsudku HK Danmark za podmínek, za nichž lze dlouhodobou nemoc považovat za zdravotní postižení.

52. Karsten Kaltoft argumentuje, že WHO považuje obezitu za chronickou a dlouhodobou nemoc. Ve svém písemném vyjádření dále poukazuje na to, že podle práva Spojených států amerických je obezita považována za zdravotní postižení [48]. Karsten Kaltoft tvrdí, že s obezitou mohou být spojena fyzická omezení, jež vytvářejí překážky pro plné a účinné zapojení do profesního života buď z důvodu snížené mobility, nebo s ohledem na patologické jevy či symptomy z ní vyplývající, a může rovněž zahrnovat omezení na trhu práce z důvodu předsudků souvisejících s fyzickým zjevem.

53. Dánská vláda a Komise patrně souhlasí s tím, že od určité úrovně může obezita splňovat kritéria stanovená judikaturou Soudního dvora, pokud jde o pojem „zdravotní postižení“ ve smyslu směrnice 2000/78; skutkový závěr však v tomto ohledu přísluší vnitrostátnímu soudu.

54. Je třeba mít na paměti, že samotná kvalifikace obezity jako nemoci ze strany WHO nepostačuje k tomu, aby představovala zdravotní postižení pro účely směrnice 2000/78. Jak je totiž vysvětleno výše, směrnice 2000/78 se nevztahuje na nemoci jako takové.

55. Mám rovněž za to, že v případech, kdy obezita dosáhne takové úrovně, že v interakci s bariérami v postojích a v prostředí zmíněnými v Úmluvě OSN zjevně brání plnému zapojení do profesního života na rovnoprávném základě s jinými pracovníky v důsledku fyzických či duševních omezení, které z ní vyplývají, lze ji považovat za zdravotní postižení.

56. „Pouhá“ obezita ve smyslu třídy I WHO však nepostačuje ke splnění kritéria existence „zdravotního postižení“ podle směrnice 2000/78 vyplývajícího z judikatury Soudního dvora. Ve skutečnosti u osoby s výškou K. Kaltofta (1,72 m) dochází k překročení hodnoty BMI 30 už při hmotnosti 89 kg. Mám za to, že „zdravotní postižení“ pro účely směrnice 2000/78 představuje nejspíše jen obezita třídy III WHO, tedy těžká, extrémní či morbidní obezita, z níž vyplývají taková omezení, jako jsou problémy s mobilitou, výdrží a náladou.

47 — Viz http://apps.who.int/bmi/index.jsp?introPage=intro_3.html. Viz též http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm5917a9.html.

48 — Odkazuje přitom na American Disabilities Act of 1990 (americký zákon o zdravotních postiženích z roku 1990), a rozsudek United States District, Eastern District of Louisiana, E. E. O. C. v. *Resources for Human Dev.*, Inc. 827 F. Supp. 2d 688, 693–94 (E. D. La. 2011).

57. Takový závěr nerozšiřuje taxativní výčet důvodů diskriminace uvedených v článku 1 směrnice 2000/78 ve smyslu, který vylučuje rozsudek Chacón Navas [49]. Jak již Soudní dvůr konstatoval ve své dřívější judikatuře, bod e) odůvodnění Úmluvy OSN připouští, že zdravotní postižení je koncept, který se vyvíjí [50].

58. Připomínám konečně rozhodnutí Soudního dvora, že „kdyby bylo připuštěno, aby se směrnice mohla uplatňovat v závislosti na původu zdravotního postižení, odporovalo by to samotnému cíli této směrnice, jímž je zajištění rovného zacházení“ [51]. V kontextu obezity je tedy pro účely směrnice 2000/78 bez významu, zda se dotčená osoba stala obézní pouze z důvodu nadměrného příjmu energie oproti jejímu výdeji nebo zda lze její obezitu vysvětlit psychickým či metabolickým problémem nebo vedlejším účinkem podávání léků [52]. Pojem „zdravotní postižení“ ve směrnici 2000/78 je objektivní povahy a nezávisí na tom, zda jde o postižení, které si dotyčná osoba „přivodila sama“ v tom smyslu, že vlastním přičiněním přispěla ke vzniku takového postižení. Jinak by byla z pojmu „zdravotní postižení“ ve smyslu článku 1 směrnice 2000/78 vyloučena například fyzická postižení způsobená vědomým a nedbalým riskováním v dopravě či při sportu.

59. Na jednání vyjádřil zástupce zaměstnavatele obavu, že pokud by se připustilo, že obezita v jakékoli formě představuje zdravotní postižení, vznikla by neudržitelná situace, kdy by se uvedený pojem mohl vztahovat i na alkoholismus a drogovou závislost jakožto vážné nemoci. Mám za to, že tato obava je neodůvodněná. Je pravda, že z lékařského hlediska jsou alkoholismus a závislost na psychotropních látkách nemocemi. To však neznamená, že by byl zaměstnavatel nucen tolerovat porušení smluvních povinností zaměstnance z důvodu existence těchto nemocí. Například důvodem propuštění zaměstnance, který se dostavil do práce pod vlivem alkoholu či drog, není alkoholismus či drogová závislost jako nemoc, ale porušení pracovní smlouvy, kterému mohl zaměstnanec předejít tím, že by se zdržel konzumace alkoholu či dotyčné látky. Každý zaměstnavatel je oprávněn od takového zaměstnance očekávat, že vyhledá lékařskou péči, kterou potřebuje k tomu, aby plnil své povinnosti podle pracovní smlouvy. Je namístě připomenout, že článek 5 směrnice 2000/78 pouze vyžaduje, aby zaměstnavatelé poskytovali osobám se zdravotním postižením „přiměřené uspořádání“.

60. Z výše uvedených důvodů mám za to, že by Soudní dvůr měl na čtvrtou otázku odpovědět v tom smyslu, že zdravotním postižením podle článku 1 směrnice 2000/78 je pouze těžká obezita, splňuje-li kritéria vyplývající z judikatury Soudního dvora, pokud jde o pojem „zdravotní postižení“. Přísluší vnitrostátnímu soudu, aby ověřil, zda tomu tak je v případě K. Kaltofta.

## IV – **Závěry**

61. Z výše uvedených důvodů navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na první a čtvrtou otázku uvedenou v žádosti Retten i Kolding o rozhodnutí o předběžné otázce takto:

„1) Součástí práva Evropské unie není obecná zásada zakazující zaměstnavateli uplatňovat na trhu práce diskriminaci na základě obezity.

49 — Rozsudek Chacón Navas, EU:C:2006:456, bod 56.

50 — Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 37.

51 — Rozsudek HK Danmark, EU:C:2013:222, bod 40.

52 — Například podle jedné studie „[p]řírůstek hmotnosti je spojen s používáním řady psychotropních léčiv, včetně antidepresiv, stabilizátorů nálady a antipsychotik, a může mít vážné dlouhodobé dopady“. Abstrakt z Ruetsch e.a. in Encephale. 2005, Psychotropic drugs induced weight gain: a review of the literature concerning epidemiological data, mechanisms and management, citovaný na http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16389718.

2) Těžká obezita může být zdravotním postižením, na nějž se vztahuje ochrana stanovená směrnicí Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, pokud v interakci s různými překážkami brání plnému a účinnému zapojení dotčené osoby do profesního života na rovnoprávném základě s ostatními pracovníky. Přísluší vnitrostátnímu soudu, aby určil, zda tomu tak je v případě žalobce v původním řízení.“